

## Píše Michal Kosák

(E\*forum, 17. 01. 2011)

Na Otevřený dopis ministru kultury ve věci PNP (A2, č. 22 z 27. 10. 2010), v němž zástupci institucí zabývajících se literaturou vyzvali ministra kultury k vypsání výběrového řízení na místo ředitele **Památníku národního písemnictví**, reagoval za dotčenou instituci též její ředitel Zdeněk Freisleben (A2, č. 25 z 8. 12. 2010; k reakci vedoucí LA PNP N. Macurové viz moje [echo z 18. 11. 2010](#)). Ve své odpovědi se omezil na „zavádějící obsah a nepravdivé informace“, jak označil kritické stanovisko signatářů vůči fungování jeho pracoviště, ústřední požadavek dopisu na změnu ve vedení instituce však ponechal zcela stranou. Za mylné považuje stávající ředitel tvrzení, že se v PNP zhoršila úroveň služeb poskytovaných odborné i laické veřejnosti, resp. že se omezila dostupnost sbírkových fondů, čímž se podle Otevřeného dopisu mj. ztížily podmínky pro bádání. Druhá výtku, s níž se ředitel Freisleben nesrovnává, se vztahuje k nedostatečné prezentaci sbírek instituce.

Existenci těchto problémů přitom nejenže nezpochybňuje, ale jejich tíživost přímo pojmenovává i samotný Památník: v oficiálních materiálech, které jsou zveřejněny na [internetových stránkách PNP](#), se vedle chlácholivých údajů o vlastní činnosti opakovaně píše o omezených výstavních možnostech, nedostatku prostor či potížích s finančním zajištěním expozic. Zřejmé je též, že se v době stěhování, ale i po ukončení přesunu části fondů z archivu ve Starých Hradech do prozatímních depozitářů v Duchcově snížila dostupnost některých archiválií. Veřejně přístupné dokumenty o činnosti PNP umožňují škálu problémů, s nimiž se instituce dle vlastního soudu potýká, dokonce rozšířit: nedostatečná propagace, nekompatibilní zpracovatelské systémy, nesystémovost digitalizace, omezené publikační možnosti či zamítání výzkumných projektů u GA ČR a MK ČR (též nově v programu NAKI). Podle názoru vedení dusí PNP v jeho rozvoji hlavně dlouhodobý nedostatek finančních prostředků a omezená disponibilita s budovami v Bubenci, které by měly sloužit mj. jako budoucí sídlo instituce, v současnosti jsou však zatíženy soudním sporem.

V Otevřeném dopise se také píše, že ředitel „nenabídl zřetelnou odbornou koncepci instituce“. K tomu v odpovědi Z. Freislebena čteme: „Památník národního písemnictví pracuje podle dlouhodobé koncepce rozvoje PNP na léta 2009–2014. Pochopitelně s tím souvisí i další vize, které mají za cíl vytvořit z této instituce moderní muzeum literatury pro 21. století.“ Zmiňovaná koncepce (dostupná též na [internetových stránkách PNP](#)) obsahuje množství kroků, jež je jistě třeba učinit, aby PNP mohl dále pracovat. Jejich realizace je ovšem převážně závislá na navýšení finančních dotací, a proto poněkud nejistá či alespoň prozatím nezajištěná (rekonstrukce centrálního

depozitáře v Litoměřicích). Najdou se tu i zajímavé, byť vágně formulované podněty, např. návrh nové ediční řady přinášející dosud nepublikované archivní texty, obrazové a autorské monografie i fotografické publikace, pojednány však naopak nejsou odpovědi na dnes velmi aktuální a podstatné otázky, jako je třeba problém elektronické archivace (e-archivace), tedy trvalého uchovávání elektronických dokumentů. Chybí vůbec cokoliv určitého ke koncepci vědecké a výzkumné činnosti (což je o to překvapivější, že Památník figuruje na seznamu výzkumných organizací).

Dokument „koncepce rozvoje“ konstatuje neuspokojivou situaci v řadě oblastí, není z něj však vůbec zřejmé, kdy by mohl být nerovnovážný stav PNP vyřešen. V žádném případě však tento materiál není ani odbornou, ani zřetelnou, a už vůbec ne koncepcí, tzn. není v něm formulována žádná jasná idea, díky níž by se z PNP mohla stát ona „moderní instituce pro 21. století“. Možná je způsob pojetí činnosti PNP, který má takovou proměnu zajistit, obsažen v oněch přídatných „dalších vizích“ – o jejich konkrétní podobě je však možné se pouze dohadovat.

[www.ipsl.cz](http://www.ipsl.cz)